

ADHD w świetle osi jelito-mózg: nowe wyzwania dla psychiatrii

Karolina Kasprzak*, Hanna Karakuła-Juchnowicz

I Klinika Psychiatrii, Psychoterapii i Wczesnej Interwencji, Uniwersytecki Szpital Kliniczny nr 1 w
Lublinie

Wstęp: Coraz więcej danych wskazuje na istotną rolę osi mikrobiota-jelito-mózg w patogenezie zaburzeń neurorozwojowych, w tym ADHD. Pomimo rosnącego zainteresowania tym obszarem, mechanizmy leżące u podłoża tych zależności oraz potencjalne biomarkery pozostają nie w pełni poznane.

Cel: Ocena potencjalnego wpływu mikrobiomu jelitowego na rozwój i przebieg ADHD oraz identyfikacja czynników modulujących mikrobiotę, które mogą mieć znaczenie kliniczne.

Metody: Dokonano przeglądu piśmiennictwa dotyczącego związku między mikrobiomem a ADHD, ze szczególnym uwzględnieniem czynników środowiskowych, okołoporodowych i żywieniowych wpływających na skład mikrobioty jelitowej.

Wyniki: Czynniki takie jak sposób porodu, wcześniactwo, sposób żywienia we wczesnym okresie życia oraz dostępność krótkołańcuchowych (SCFA) i wielonienasyconych kwasów tłuszczowych (PUFA) mogą wpływać na skład mikrobiomu i pośrednio modulować funkcjonowanie układu nerwowego. Wskazuje się również na potencjalną rolę wybranych bakterii, m.in. z rodzajów *Lactobacillus* i *Bifidobacterium*, w regulacji procesów neurobiologicznych istotnych dla ADHD.

Wnioski: Mikrobiom jelitowy może odgrywać istotną rolę w patofizjologii ADHD i stanowić potencjalny cel diagnostyczny oraz terapeutyczny. Konieczne są dalsze badania z udziałem dobrze scharakteryzowanych grup pacjentów, które pozwolą na identyfikację wiarygodnych biomarkerów oraz opracowanie skutecznych interwencji, w tym dietetycznych.

Słowa klucze: *mikrobiom; oś mikrobiota-jelito-mózg; ADHD; zaburzenia neurorozwojowe*